

RESSÒ DE LA PARAULA

Nascut de dona (VI)

Sant Pau, quan va voler subratllar que Jesucrist era veritablement home com nosaltres, no trobà una expressió més apropiada que aquesta:

«Quan va arribar la plenitud del temps, Déu envià el seu Fill, nascut d'una dona, nascut sota la Llei, perquè rescatés els qui vivíem sota la Llei i rebéssim la condició de fills» (Ga 4,4-5).

El títol primer i fonamental del Fill de Déu en fer-se germà nostre és «haver nascut de dona». Aquestes paraules diuen molt de Déu i del seu Fill. Però no diuen menys de la dona. Volem fixar-nos, per això, no només en la dona que ho va fer possible, sinó en totes les dones-mares, capaces de concebre, portar en el seu si i donar a llum un nou ésser humà.

Heus aquí que per una dona, Maria, la mare de Jesús, ens va venir la llibertat.

Però no podem compartir l'alegria d'aquesta meravella, sense posar-la en contrast amb algunes manifestacions sobre la maternitat que sentim avui. Fa unes setmanes llegíem un article de Laura Freixas titulat «La maternitat surt de l'armari». Volia ser un al·legat contra la maternitat «forçada», fruit de la construcció cultural, bàsicament masculina, interessada i opressora, una mitificació de la maternitat carregada d'un llast de sofriments i molèsties. Una maternitat que freqüentment ha estat un obstacle injust per a l'autorealització de la dona.

Repasant una llarga llista d'obres literàries i assagístiques, l'autora reconeix que mira la maternitat des del seu costat fosc. Però la veritat és que no apareix en tot l'article cap esclatxa de llum en el fet de ser mare.

Sens dubte estem d'acord amb la constatació d'aquest costat fosc, que tantes vegades és causat pel menyspreu d'una societat, que no solament no recolza la maternitat, sinó que posa traves al seu exercici. Si «sortir de l'armari» aquí significa cridar l'atenció sobre el problema que sofreixen avui les mares, pel mer fet de ser-ho, ens sumem a aquesta denúncia. També estem d'acord amb aquest article en l'afirmació que hi ha moltes formes de ser mare: sempre hem reconegut en les dones consagrades, fins i tot en les contemplatives, una veritable maternitat.

Però el que més entristeix en l'argument d'aquest article és descobrir el motiu de la seva protesta: ser mare, afirma, priva de llibertat, oprimeix

i sobrecarrega l'esquena de les dones amb sofriments de tot tipus.

En efecte, qui negarà els sofriments de la maternitat? Seria com negar la suor del treball (cf. Gn 3). Però ningú no nega el valor del treball...

A la Diòcesi hem centrat la nostra atenció en l'objectiu de «donar fruit», segons el mandat de Jesús. És inevitable que pensem en aquesta qualitat que marca tan profundament la fecunditat humana com és la maternitat. Les mares solen dir o sentir, quan miren els seus fills i filles: «és fruit de les meves entranyes». Volen expressar que els seus fills, no solament són conseqüència d'un procés fisiològic de fecundació i desenvolupament, sinó que abans de res són fruit «del seu amor entranyable». El fill és fruit d'aquest amor ineludible, profund i absolutament generós. Albirarem en aquesta expressió una referència callada al possible sofriment que costa a una mare donar a llum i educar els fills, encara que aquest sofriment sigui company d'un goig únic.

El papa Pau VI, quan parlava de les seves vivències infantils, sempre recordava la seva mare:

«Tenia en la meua daurada infància, malauradament molt efímera, tres mestres: un jardí, un capellà vell, i la meua mare.»

Sens dubte el magisteri de la seva mare va ser per a ell el més important: va ser mestra de vida, de fe i, sense pretendre-ho ella, també de la seva vocació. Maria, Mare de Jesús en l'amor que sabia patir sense deixar d'esclatar d'alegria en el seu Magnificat.

† Agustí Cortés Soriano

Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Que el bon Déu us acompanyi!

Avui creuarem el llindar d'un nou any que començarem demà, el primer dia de gener, amb la celebració de la solemnitat de la Mare de Déu. En acabar un any tenim tendència a mirar enrere per veure com ha anat i fer-ne revisió i balanç. Hi trobem de tot: èxits i fracassos, seguretats perdudes i horitzons engrescadors, il·lusions trencades i esperances prometedores, actes de servei i egoïsmes empobridors, proximitat de Déu i foscors que n'allunyen... És hora de demanar perdó al Pare de la misericòrdia pels errors i els pecats comesos i de donar-li gràcies, moltes gràcies, pels petits i grans encerts. Tot, confiadament, en les seves mans.

També és hora de mirar endavant, de dir sí a la vida que ens ofereix Déu, mitjançant el dia a dia, temps per

servir i estimar i de fer-ho de debò amb un sí incondicional, com el de Maria. Sí a les persones, germanes nostres, respectant-les i valorant-les. Sí a les situacions que aniran sorgint i en aquelles en què ens trobarem implicats o cridats a implicar-nos-hi. Sí al diàleg constructor que ens faci avançar, al diàleg amb el Senyor que ens acompanya en la nostra ruta. Sí a la pau, en la Jornada Mundial de la Pau i tot l'any: acollim-la en els nostres cors i fem-nos-en portadors, reconeixent la dignitat dels altres i acollint els qui ho necessiten.

Hem de començar l'any sabent que Déu camina amb nosaltres, sentint-nos acompanyats i estimats per Ell. Em vénen a la memòria tres germans estudiants, el gran ja universitari, nascuts i crescuts en una família cristiana on, des del testimoni dels pares, han conegut

l'amor de Déu, els ensenyaments de Jesús, la integració en la comunitat parroquial i la presència de Déu Pare en la vida de cadascú i les possibilitats de parlar-hi mitjançant la pregària. Els ajuda un «bon dia» especial de la mare que cada matí, abans d'entrar a classe, puntualment, els fa arribar un WhatsApp. En el contingut mai hi falta una frase final, manifestació d'un desig, d'una confiança, d'una pregària: «Que el bon Déu us acompanyi!». Cada dia, tot l'any que avui comencem: «Que el bon Déu ens acompanyi». «Res de l'univers creat no ens podrà separar de l'amor de Déu que s'ha manifestat en Jesucrist, Senyor nostre» (Rm 8,35-39). Que no hi falti el nostre parenostre!

Enric Puig Jofra, SJ

ECO DE LA PALABRA

Nacido de mujer (VI)

San Pablo, cuando quiso subrayar que Jesucristo era verdaderamente hombre como nosotros, no encontró otra expresión más apropiada que esta:

«Cuando se cumplió el tiempo, Dios envió a su Hijo, nacido de una mujer, sometido a la ley de Moisés, para dar libertad a los que estábamos bajo esa ley, para que Dios nos recibiera como hijos» (Gal 4,4-5).

El título primero y fundamental del Hijo de Dios al hacerse hermano nuestro es «haber nacido de mujer». Estas palabras dicen mucho de Dios y de su Hijo. Pero no dicen menos de la mujer. Queremos fijarnos, por eso, no sólo en la mujer que hizo posible esto, sino en todas las mujeres-madres, capaces de concebir, de llevar en su seno y dar a luz un nuevo ser humano.

He aquí que por una mujer, María, la madre de Jesús, nos vino la libertad.

Pero no podemos compartir la alegría de esta maravilla, sin ponerla en contraste con algunas manifestaciones sobre la maternidad que escuchamos hoy. Hace unas semanas leíamos un artículo de Laura Freixas titulado «La maternidad sale del armario». Quería ser un alegato contra la maternidad «forzada», fruto de la construcción cultural, básicamente masculina, interesada y opresora, una mitificación de la maternidad cargada de un lastre de sufrimientos y molestias. Una maternidad que frecuentemente ha sido un obstáculo injusto para la autorrealización de la mujer.

Repasando una larga lista de obras literarias y ensayísticas, la autora reconoce que está mirando la maternidad desde su lado oscuro. Pero la verdad es que no aparece en todo el artículo ningún atisbo de luz en el hecho de ser madre.

Sin duda estamos de acuerdo con la constatación de ese lado oscuro, que tantas veces es causado por el menosprecio de una sociedad, que no sólo no apoya a la maternidad, sino que le pone trabas a su ejercicio. Si «salir del armario» aquí significa llamar la atención sobre el problema que sufren hoy las madres, por el mero hecho de serlo, nos sumamos a esta denuncia. También estamos de acuerdo con este artículo en la afirmación de que hay muchas formas de ser madre: siempre hemos reconocido en las mujeres consagradas, incluso en las contemplativas, una verdadera maternidad.

Pero lo que más entristece en el argumento de este artículo es descubrir el motivo de su protesta: ser madre, afirma, priva de libertad, oprime y sobrecarga las espaldas de las mujeres con sufrimientos de todo tipo.

En efecto, ¿quién negará los sufrimientos de la maternidad? Sería como negar el sudor del trabajo (cf. Gn 3). Pero nadie niega el valor del trabajo...

En la Diócesis hemos centrado nuestra atención en el objetivo de «dar fruto», según el mandato de Jesús. Es inevitable que pensemos en esta cualidad que marca tan profundamente la fecundidad humana como es la maternidad. Las madres suelen decir o sentir, cuando miran a sus hijos e hijas: «es fruto de mis entrañas». Quieren expresar que sus hijos, no sólo son consecuencia de un proceso fisiológico de fecundación y desarrollo, sino que ante todo son fruto de «su amor entrañable». El hijo es fruto de ese amor insoslayable, profundo y absolutamente generoso. Adivinamos en esta expresión una referencia callada al posible sufrimiento que cuesta a una madre dar a luz y educar a los hijos, aunque este sufrimiento sea compañero de un gozo único.

El papa Pablo VI, cuando hablaba de sus vivencias infantiles, siempre recordaba a su madre:

«Tenía en mi dorada infancia, por desgracia muy efímera, tres maestros: un jardín, un cura viejo, y mi madre.»

Sin duda el magisterio de su madre fue para él el más importante: fue maestra de vida, de fe y, sin pretenderlo ella, también de su vocación. María, Madre de Jesús en el amor que sabía sufrir sin dejar de rebotar de alegría en su Magnificat.

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

VIDA DIOCESANA

Congrés internacional: «Què va ser el 1968? Una lectura 50 anys després»

L'Ateneu Universitari Sant Pacià organitza a Barcelona, del 17 al 19 de gener, aquest congrés, en col·laboració amb el Pontifici Comitè de Ciències Històriques i la Universitat de Barcelona.

En aquests tres dies i amb aportacions de professors de diverses unitats europees i americanes s'aprofundirà sobre els fets històrics de la revolució del 68, el rerefons filosòfic i les conseqüències polítiques,

en l'àmbit educatiu, cultural i de l'Església.

Les sessions es realitzaran a l'Aula Magna de l'Ateneu Universitari Sant Pacià (c/ Diputació 231, Barcelona) i al Paraninf de la Universitat de Barcelona (Gran Via Corts Catalanes 585, Barcelona).

Info i inscripcions: Ateneu Universitari Sant Pacià (tel. 934 521 371, secretaria@edusantpacia.cat, www.edusantpacia.cat).

La Passió de Sant Fructuós a escena

El 21 de gener de l'any 259 dC, en temps dels emperadors Valerià i Gal·liè, Fructuós, bisbe de Tarraco i els seus diaques Auguri y Eulogi van ser jutjats pel governador de la Hispània Citerior, Emilià, i condemnats a morir en la foguera. El proper 21 de gener de 2018, aquesta història real serà representada per primera vegada al mateix indret, l'amfiteatre de Tarraco, el mateix dia i a la mateixa hora, 11 del matí, que van esdevenir els fets martirials. Es tracta d'una producció teatralitzada de l'Associació Cultural Sant Fructuós, basada en les actes martirials més antigues de la Península Ibèrica, amb música en directe, a càrrec dels Cors i Orquestra dels Amics de la Catedral, més de 80 actors i un marc monumental imponent. Enguany s'ha

preparat una programació especial per tal que famílies i grups puguin passar un dia inoblidable a Tarragona, segons el següent horari:

- 11 h: Representació teatral de *La Passió de Sant Fructuós* (durada: 75 minuts)
- 12.30 h: Al Parc de les Granotes, els personatges explicaran les seves indumentàries i les persones podran fer-se fotos amb ells
- 13 -13.30 h: Temps lliure
- 13.30 h: Dinar
- A partir de les 14.30 h: Visita de l'exposició «De Tarragona a Tournai: L'arqueologia de les primeres Catedrals d'Europa», al Museu Bíblic Tarraconense i a la Capella de Sant Pau al Centre Tarraconense El Seminari.
- 18 h: Missa Pontifical de la solemnitat dels màrtirs sant Fructuós, sant Auguri i sant Eulogi, a la Catedral.

Més informació:

- Associació Cultural Sant Fructuós: tel. 683 523 393 www.acsantfructuos.cat
- Oficina Municipal de Turisme: tel. 977 250 795 www.tarragonaturisme.cat

Missa en memòria de Rosa Deulofeu.

Cada any, en l'aniversari del seu funeral, celebrat el 7 de gener de 2004, els familiars i amics de la Rosa celebren una Eucaristia en la seva memòria. Enguany, en escaure el dia 7 en diumenge, s'ha traslladat aquesta celebració al dilluns dia 8 de gener, a les 19 h, a la Parròquia de Sant Agustí, de Barcelona, com en anys anteriors. Aquesta Eucaristia, així com altres actes organitzats per l'Associació Rosa Deulofeu, ajuda a mantenir més viva i actual la seva memòria.

Rosa Deulofeu i González (29 d'abril de 1959 - 5 de gener de 2004) va ser una laica barcelonina, lliurada de manera exemplar a ajudar i propagar el missatge cristià entre els joves de tota condició. Es dedicà a l'educació en el lleure, a la formació de monitors i directores de lleure i a la Pastoral de Joventut. Aquesta darrera tasca la realitzà com a delegada de Pastoral de Joventut de l'Arquebisbat de Barcelona, al llarg de més de 10 anys. L'Arquebisbat de Barcelona, el 2009, va obrir una causa de beatificació per a la Rosa, que va seguir el seu curs.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

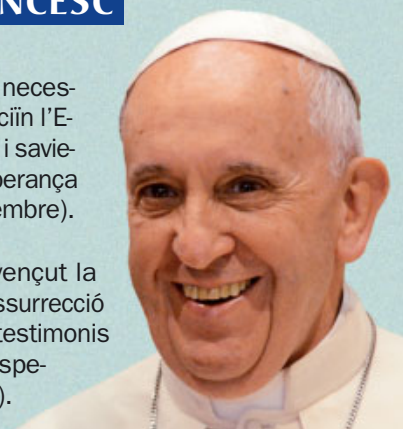

@Pontifex: «Quan es prega cal el coratge de la fe: confieu que el Senyor ens escolta!» (3 de novembre).

@Pontifex: «Som petits i indefensos davant el misteri de la mort. Però, quina joia si en aquell moment custodiem al cor la flama de la fe!» (3 de novembre).

@Pontifex: «L'Església necessita persones que anunciïn l'Evangeli amb entusiasme i saviesa, que encenguin l'esperança i generin fe» (4 de novembre).

@Pontifex: «Crist ha vençut la mort. És Ell la nostra resurrecció i la nostra vida. Siguen testimonis d'aquest missatge d'esperança» (5 de novembre).

Migrants i refugiats: homes i dones que cerquen la pau

Demà, festivitat de Santa Maria, Mare de Déu, és la Jornada Mundial de la Pau. El missatge del papa Francesc per a aquesta celebració centra l'atenció en els «homes i dones, infants, joves i ancians que cerquen un lloc on viure en pau» i per això deixen les seves terres d'origen. En el missatge, en primer lloc el Papa reflexiona per què hi ha tants migrants i refugiats en el món actual; a continuació, analitza la situació amb una «mirada contemplativa»; per acabar, ofereix quatre pedres angulars per a l'acció, que presenta amb aquestes paraules: «Per a oferir als sol·licitants d'asil, als refugiats, als immigrants i a les víctimes del tràfic d'éssers humans una possibilitat de trobar la pau que cerquen, es requereix una estra-

tègia que conjugui quatre accions: acollir, protegir, promoure i integrar.»

Amb els millors desitjos per al 2018

Aquest any, l'últim *Full Dominical* de l'any coincideix amb l'últim dia del 2017 i això dona peu per agrair la vida transcorreguda durant aquests 365 dies. En aquestes senzilles pàgines hem mirat de recollir precisament la vida de la nostra diòcesi, a través de les notícies que ens arriben i que anem a buscar, sempre amb un esguard que no s'acaba en el nostre territori. Impossible, encabir tots els fruits de la vida dels cristians del Bisbat de Sant Feliu en dues pàgines a la setmana, però aquest és el desig que ens esperona, i no un altre, a treballar en l'elaboració d'aquesta publicació, per tal que sigui instrument de comunicació, de formació i suport a la litúrgia. Al cap i a la fi, per fer créixer la comunió eclesial.

Acció de gràcies pels 150 anys de l'Hospital Sant Joan de Déu

El passat 14 de desembre, germans, treballadors, voluntaris i donants de l'Orde van celebrar una Eucaristia a la Sagrada Família de Barcelona per recordar que fa 150 anys sant Benet Menni, germà de sant Joan de Déu i fundador de les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor, va iniciar a Barcelona la restauració de l'Orde de Sant Joan de Déu, creant un centre per a nens que ha anat evolucionant fins a configurar l'actual hospital maternoinfantil situat a Esplugues de Llobregat.

La missa va ser presidida pel bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés, i el van acompanyar a l'altar Sergi Gordo, bisbe auxiliar de Barcelona, el bisbe José Luis Redrado, germà de Sant Joan de Déu, i el germà Jesús Etayo, superior general de l'Orde, a més d'altres religiosos i capellans amics de l'Orde.

La celebració va estar animada pels cants dels grups corals de l'Hospital Sant Joan de Déu i dels Enginyers de Barcelona, amb la solista Hortensia Martínez i l'organista Manel Ruiz.

AGENDA

► **Poema de Nadal de Josep Maria de Sagarra a la Catedral de Sant Llorenç.** El diumenge 7 de gener, a les 13 h, tindrà lloc una recitació d'aquesta obra a càrrec d'un actor i dues cantants, a la Catedral de Sant Llorenç, de Sant Feliu de Llobregat.

► **Recés dels seminaristes a Montserrat.** Els seminaristes de Sant Feliu de Llobregat i Barcelona iniciaran el nou any amb un pelegrinatge-recés al santuari del Montserrat el proper 4 de gener, amb la predicació del P. Lluís Planas, osb, en un dia de convivència i oració acompanyats per la comunitat benedictina.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

1. □ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [Nm 6,22-27 / Sl 66 / Ga 4,4-7 / Lc 2, 16-21]. Capvuitada de Nadal: santa Maria, Mare de Déu. Imposició del Nom de Jesús, també Emmanuel o Manuel (Manel); Mare de Déu de Begoña; sant Concordi, prev. i mr.; santa Eufrosina, vg.; sant Almaqui, mr.

2. □ Dimarts [1Jo 2,22-28 / Sl 97 / Jo 1,19-28]. Sant Basili el Gran (330-379), bisbe de Cesarea de la Capadòcia, i sant Gregori Nacianzè (330-390), bisbe de Constantinoble, doctors de l'Església; Mare de Déu, Auxili dels cristians; commemoració de la vinguda de la Mare de Déu a Saragossa; sant Macari, abat; sant Isidor d'Antioquia, bisbe i mr.; sant Adelard (753-826), abat, cosí de Carlemany; santa Emma, vg.

3. □ Dimecres [1Jo 2,29-3,6 / Sl 97 / Jo 1,29-34]. Santíssim Nom de Jesús; sant Anter, papa (grec, 235-236) i mr.; santa Genoveva (s. V), vg., patrona de París; sant Fulgenci, bisbe (agustinian); sant Daniel, mr.; sant Atanasi, mr.; sant Josep-Maria Thomasi, prev. teatí, cardenal; beat Alan de Solminihac, bisbe.

4. □ Dijous [1Jo 3,7-10 / Sl 97 / Jo 1,35-42]. Sant Rigobert, bisbe; sant Odiló, abat de Cluny (†1048); santa Isabel-Anna Seton, rel. paüla, dels Estats Units; santa Àngela de Foligno, rel. terciària franciscana; santa Genoveva Torres, vg.

5. □ Divendres [1Jo 3,11-21 / Sl 99 / Jo 1,43-51]. Sant Telèsfor, papa (grec, 125-136) i mr.; sant Simeó Estilita (388-459), monjo siríac; santa Emi-

liana, vg.; sant Joan Nepomucè Newman, bisbe (redemptorista); beat Dídac-Josep de Cadis, prev. caputxí; sant Carles de Sant Andreu, rel. passionista.

6. □ Dissabte [Is 60,1-6 / Sl 71 / Ef 3,2-3a.5-6 / Mt 2,1-12]. Epifania del Senyor. Diada dels sants Reis o mags d'Orient: Melcior, Gaspar i Baltasar, i també Adoració (dels Reis, o Dora); sant Melani, bisbe; sant Nilamó.

7. □ Diumenge vinent, Baptisme del Senyor (lit. hores: 2a. setm.) [Is 42, 1-4.6-7 / Sl 28 / Fets 10,34-38 / Mc 1, 7-11 (o bé: Is 55,1-11 / Sl: Is 12,2-6 / 1Jo 5,1-9 / Mc 1,7-11)]. Sant Ramon de Penyafort (†1275), prev. dominicà, del Penedès, patró dels juristes i canonistes; sant Julià de Toledo, bisbe; santa Virgínia, mr.; sant Crispí, bisbe; sant Tell, abat.

La Sagrada Família

COMENTARI

L'Església és família de famílies

Abram cregué en el Senyor, posant en Ell tota la seva confiança, després que el Senyor el va fer sortir a fora de la seva tenda particular.

El qui viu tancat en ell mateix, dins la «tenda» dels seus interessos personals, s'incapacita per creure de debò en el Senyor que beneí Abram perquè a través d'ell la benedicció divina arribés a totes les famílies de la terra (Gn 12,4).

La carta-homília als Hebreus presenta la fe dels avantpassats, model de referència de tot cristià. La vida dels models subratlla notes bàsiques de la fe: l'obediència interior del Déu invisible, l'obediència fidel, la confiança en Déu misericordiós, el creixement vers la plenitud.

El primer exemple de la fe d'Abraham és la itinerància exodal: sabent que cap lloc de la terra és la seva morada definitiva, *esperava la ciutat ben fonamentada que té Deu mateix com arquitecte i constructor*. El darrer exemple és la disponibilitat a *oferir el seu fill Isahac* per la fe en Déu prou poderós per ressuscitar un mort.

L'escena evangèlica —amb la posterior anada al Temple als dotze anys— clou el cicle de la infància i adolescència de Jesús: són relats ben singulars tant pel llenguatge catequètic com pel fet d'adreçar-se als qui ja creuen i confessen que aquest nen és Crist, el Senyor.

La prescripció de què *tot noi fill primer sigui consagrat al Senyor* és llei de l'AT (Ex 13,11) que expressa l'agraïment a Déu que preservà els primogènits d'Israel quan *el Senyor va fer morir els primogènits d'Egipte* (Ex 12,27s).

En context de pregària i agraïment a Déu, el vell *Simeó* —*home just i pietós*— i també *la profetessa Anna* proclamen la identitat de Jesús com «*el Messies del Senyor*». La historicitat de l'episodi es destaca pel fet inusual de què el relat parla espontàniament de Maria i Josep com «*els pares de Jesús*»: Fill Unigènit de Déu que per l'Encarnació *creixia i es feia fort* en la família on Josep i Maria exerceixen de pares.

Mn. José Luis Arín

► Lectura del llibre del Gènesi (Gn 15,1-6;21,1-3)

En aquells dies, el Senyor va fer sentir la seva paraula a Abram en una visió i li digué: «No tinguis por, Abram: jo sóc el teu protector. La teva recompensa serà molt gran.» Abram li respongué: «Senyor, Déu meu, què em donareu? Jo me'n vaig sense fills, i l'hereu de casa haurà de ser Elièzer de Damasc.» Abram afegí: «No m'heu donat descendència i el meu hereu haurà de ser un dels meus servidors.» Llavors el Senyor li va fer sentir la seva paraula i li digué: «No serà pas aquest, el teu hereu: serà el fill que naixerà de tu.» Després el Senyor el va fer sortir a fora i li va dir: «Mira el cel i posa't a comptar les estrelles, a veure si les pots comptar; doncs, així serà la teva descendència.» Abram cregué en el Senyor i el Senyor ho tingué en compte per donar-li una justa recompensa. El Senyor visità Sara tal com havia dit, i va complir en ella allò que havia promès. Sara va concebre i va donar un fill a Abram a les seves velleses, just al temps que Déu li havia predit. Abram va posar el nom d'Isahac al fill que li havia nascut, que Sara li havia infantat.

► Salm responsorial (104)

R. *El Senyor, el nostre Déu recorda sempre l'aliança.*

Enaltiu el Senyor, proclameu el seu nom, / feu conèixer entre els pobles les seves gestes. / Dediqueu-li càntics, acompanyeu-los amb cítares, / feu l'elogi de les seves meravelles. R.

Glorieu-vos del seu nom sagrat, / alegreu-vos els qui busqueu el Senyor. / Penseu en el Senyor i en el seu poder, / busqueu sempre la seva presència. R.

Recordeu les meravelles que ell obrà, / els seus prodigis i les seves decisions. / Descendents d'Abraham, el seu servent, / fills de Jacob, el seu elegit. R.

Recorda sempre l'aliança, / la promesa feta per milers de generacions, / l'aliança pactada amb Abraham, / el jurament fet a Isahac. R.

► Lectura de la carta als cristians hebreus

(He 11,8.11-12.17-19)

Germans, gràcies a la fe, Abraham, quan Déu el cridà, obeí a la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir en herència. Sortí del seu país sense saber on aniria. Gràcies a la fe, igual que Sara, que era estèril, Abraham obtingué la capacitat de fundar un llinatge, tot i la seva edat avançada; i és que va creure en la fidelitat de Déu que li ho havia promès. Per això d'un sol home, ja caduc, en nasqué una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar. Gràcies a la fe, Abraham, posat a prova, oferí el seu fill Isahac. I era el seu fill únic que oferia, el que havia rebut les promeses. Déu havia dit d'ell: Per Isahac tindrà la descendència que portarà el teu nom. Però Abraham confiava que Déu seria prou poderós per ressuscitar un mort. Per això recobrà el seu fill, com una prefiguració d'aquesta veritat.

► Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

(Lc 2,22-40) (Versió abreujada)

Passats els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, els pares de Jesús el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor.

I quan hagueren complert tot el que ordenava la Llei del Senyor, se'n tornaren a Galilea, al seu poble de Nazaret. El noi creixia i es feia fort, era entenimentat i Déu li havia donat el seu favor.

► Lectura del libro del Génesis (Gen 15,1-6;21,1-3)

En aquellos días, el Señor dirigió a Abrán, en una visión, la siguiente palabra: «No temas, Abrán, yo soy tu escudo, y tu paga será abundante».

Abrán contestó: «Señor Dios, ¿qué me vas a dar si soy estéril, y Eliezer de Damasco será el amo de mi casa?». Abrán añadió: «No me has dado hijos, y un criado de casa me heredará».

Pero el Señor le dirigió esta palabra: «No te heredaré ese, sino que uno salido de tus entrañas será tu heredero». Luego lo sacó afuera y le dijo: «Mira al cielo, y cuenta las estrellas, si puedes contarlas». Y añadió: «Así será tu descendencia».

Abrán creyó al Señor, y se le contó como justicia. El Señor visitó a Sara, como había dicho. El Señor cumplió con Sara lo que le había prometido. Sara concibió y dio a Abrán un hijo en su vejez, en el plazo que Dios le había anunciado. Abrán llamó Isaac al hijo que le había nacido, el que le había dado Sara.

► Salmo responsorial (104)

R. *El Señor es nuestro Dios, se acuerda de su alianza eternamente.*

Dad gracias al Señor, invocad su nombre, / dad a conocer sus hazañas a los pueblos. / Cantadle al son de instrumentos, / hablad de sus maravillas. R.

Gloriaos de su nombre santo, / que se alegren los que buscan al Señor. / Recurrid al Señor y a su poder, / buscad continuamente su rostro. R.

Recordad las maravillas que hizo, / sus prodigios, las sentencias de su boca. / ¡Estirpe de Abrahán, su siervo; / hijos de Jacob, su elegido! R.

Se acuerda de su alianza eternamente, / de la palabra dada, por mil generaciones; / de la alianza sellada con Abrahán, / el juramento hecho a Isaac. R.

► Lectura de la carta a los Hebreos

(Heb 11,8.11-12.17-19)

Hermanos:

Por la fe, obedeció Abrahán a la llamada y salió hacia la tierra que iba a recibir en heredad. Salió sin saber adónde iba. Por la fe también Sara, siendo estéril, obtuvo vigor para concebir cuando ya le había pasado la edad, porque consideró fiel al que se lo prometía. Y así, de un hombre, marcado ya por la muerte, nacieron hijos numerosos, como las estrellas del cielo y como la arena incontable de las playas. Por la fe, Abrahán, puesto a prueba, ofreció a Isaac: ofreció a su hijo único, el destinatario de la promesa, del cual le había dicho Dios: «Isaac continuará tu descendencia». Pero Abrahán pensó que Dios tiene poder hasta para resucitar de entre los muertos, de donde en cierto sentido recobró a Isaac.

► Lectura del santo Evangelio según san Lucas

(Lc 2,22-40) (Versión abreviada)

Cuando se cumplieron los días de la purificación, según la ley de Moisès, los padres de Jesús lo llevaron a Jerusalén para presentarlo al Señor.

Y cuando cumplieron todo lo que prescribía la ley del Señor, se volvieron a Galilea, a su ciudad de Nazaret. El niño, por su parte, iba creciendo y robusteciéndose, lleno de sabiduría; y la gracia de Dios estaba con él.